

Krigsminister jo bliver Den, som har at afgjøre Spørgsmaalet, er det ogsaa bedst, at han her erklærer sig derom, thi det er virkelig ikke uden Interesse.

Den høitærede Krigsminister har gjort forskjellige Bemærkninger, som imidlertid ere saaledes imødegaaede af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (C. Rimestad), at jeg ikke anseer det nødvendigt at vende tilbage dertil. Vi Andre føle os ofte noget paa fremmed Gebeet, naar vi komme ind paa militaire Sager, det gaaer formodentlig den høitærede Krigsminister ligesaa, naar han kommer ind paa det juridiske Gebeet; der er af og til et svagt lille Sted, hvor man falder igjennem, og som man maa søge at komme saa hurtigt op fra igjen som muligt. Der kom imidlertid en Ytring af den høitærede Krigsminister, som jeg lægger særlig Vægt paa, og det er den, at de danske Borgere have „en grundlovmæssig Ret“ til at paakalbe Domstolene til at beskytte dem i deres private Rettigheder. Efter denne Ytring kunde jeg forsaavidt frasalbe mit subsidiaire Forslag, thi en fuldstændigere Erkjendelse af, at dette Lovforslag ikke affræer de Paagjældende Afgangen til Domstolene, kan jeg paa ingen Maade ønske. Men da det dog nu stiller sig saa, at en enkelt Ministers Erklæring ikke altid kan være afgjørende for saadanne Sager, troer jeg dog, at det er sikrest at holde paa mit Endringsforslag, og jeg venter ogsaa, at det vil blive sat igjennem.

Derfor man turde drage nogen Slutning af de Udtalelser, der ere faldne under denne Behandling, maatte Mindretallet have den glade Overbeviisning, at dets Endringsforslag var sikrest; men vi lærte i den Henseende Noget forrige Gang, som vi endnu ikke have glemt. Vi høstede nemlig den sørgelige Erfaring, at Debatten her i Salen er meget langt fra at afgive en paalidelig Maalestof for den paafølgende Afstemning, idet det ved denne jo ikke er Grundene, men Stemmerne, der gjøre Udslaget, og Følgen deraf er, at vi ikke ere uden Betyrning for, at det kan komme til at gaae

paa samme Maade idag. Derfor være det mig tilladt endnu at sige et Par Ord til den ærede Formand for Udvalget, den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger). Det er hans Bemærkninger, som vel væsentligt ville komme til at ligge til Grund for de Hæver, der stemme imod vort Forslag. Af hvad han har sagt, er allerede en Deel tilbageviist af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Kreds (Casse), om hvis Udtalelser jeg maa erklære, at navnlig de Exempler, han anførte paa, hvor omhyggelig Rigsdagen har været ved enhver Leilighed med at varetage Privates Rettigheder, vare særdeles slaaende, og navnlig forekom det mig, at det Exempel, hvorved han henviste til, at man i en Skattelov, altsaa, hvor der var Tale om et af Lovgivningsmagtens utvivlsomste Prærogativer, har varetaget de Privates Ret, at være fuldstændig afgjørende for Enhver, som maatte være nogen, Tvivl. Ligeledes er det viist, at det ingenlunde forholder sig saa, at Domstolene skulde afgjøre saadanne Spørgsmaal som dette efter almindelige retsphilosophiske Sætninger om Servituter; Domstolene gaae tværtimod ved Besvarelsen af saadanne Spørgsmaal ud fra aldeles bestemte positive Love, og behøver man noget yderligere Vidnesbyrd derfor, har man et saadant liggende for sig i den Høiesteretsdom, som faldt i 1854, og ved hvilken Domstolene i Genhold til positive Lovbestemmelser have givet Krigsministeriet eller Befæstningsvæsenet Ret i et særligt Tilfælde imod de paagjældende private Grundeiere. Man behøver altsaa ikke at være bange for Domstolene, de ere ikke forud indtagne for de private Grundeiere, de undersøge Lovgivningens Bud, og derefter fælde de deres Afgjørelse, som i det hidtil foreliggende Tilfælde har været til Fordeel for Staten, og ikke for de Private. De forskjellige Betragtninger, der støttede sig til Sagen i dens Almindelighed, ere altsaa gjendrevne, men jeg maa dog tillade mig at tilføie en Bemærkning, som knytter sig til det særlige Forhold i denne Sag. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns